

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . 6 kor. — fl. Negyedévre. 3 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre . . 9 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓNYVÁLTÓ:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Kedveznek az osztráknak.

Méltó feltűnést kelt, ami néhány nap óta a magyar delegációban történik. Exponált nevű politikusok minden uton-módon tüntetően kedveznek a közös kormánynak s különösen katonai kérdésben tultesznek még magán a hadügyminiszteren is.

Tömérdek új terhet kell vállalnunk a közös hadsereg fenntartására és fejlesztésére. A hadügyminiszter védekezik, hogy követelése elkerülhetetlen s a mértékben lehetőleg szerény, mert számba veszi az ország gazdasági helyzetét. Hadügyminiszter létére nem beszélhet másképp.

De felállnak magyar urak s úgy beszélnek, mintha Magyarország könnyen bírná az újabb megterhelést, sőt könnyen kiállná a nagyobbat is.

Az ilyen föllépés méltán kelt megütközést s támaszt gyanut, hogy itt valójában nem is a hadi terhek megszavazásáról van szó, hanem másról.

Hieronimi Károly megmagyarázta a hadügyminiszternek, hogy a harmincznyolcz milliós ágyu-hitelből ránk évenként csak ötszázhuszezer korona kamatteher esik s ennyivel több adót elbirunk. Tisza István gróf pedig örvendett, hogy az eddig stagnált hadsereg végre a reformok terére lépett, továbbá kifejtette abbéli felfogását is, hogy minden más kérdésben (értsd: ami az ország belső kiépítésére és nemzeti kialakulására tartozik), szigoruan kell takarékoskodni, mert *másodrendü minden kérdés a hadsereg érdekével szemben.*

Döbbenéssel és álmétkodva kérdezzük: Mit jelent az ilyen beszéd? Vakságot-e az ország állapota, az általános elszegényedés, a kivándorlás és minden más nyomoruságunk iránt, avagy inkább azt a szándékot és óhajtatást: lehetőleg odaadónak, okosnak és kezesnek mutatkozni — fölfelé? Vajjon újra elérkezett-e a kínálkozásnak az ideje s lehetséges-e, hogy a kiegyezés zavarai s bonyodalmai a jelen pillanatban

eszközül szolgáljanak a magyar *érdek ellen való licitálásra*, ennek vagy annak az egyénnek hatalmi érvényesítésére?

A dolog hihetetlennek látszik, de érthetetlen lévén, tág kaput nyit minden föltevésnek. A kiegyezés bizonytalan volta homályos és zavaros politikai helyzetet teremtett, amely felidézi a mult idők és rendszerek minden rémét s a nemzet nem tudja, mit várjon és mit reméljen ezekben a nehéz időkben, amelyek kétség-telenül nagy megpróbáltatást rejtenek magukban.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Képviselet ülése. —

— Távirati tudósítás. —

A képviselőház ma délelőtt 10 órakor formális ülést tartott, melyen Dániel Gábor elnökölt. A szünet alatt egész sereg iromány érkezett be, melyeknek felolvasása a szokottnál hosszabb időt vett igénybe. Zajosan éljenzett a Kossuth-párt, a midőn egyik vármegyének azt a kérvényét olvasták fel, melyben Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe való iktatását kérelmezi a törvényhozástól.

Kézfogó.

Rózsza van a keblén
 Fátyol van a haján,
 Valahol messze
 Esküszik egy leány.

Valahol zokog
 A hegedün a húr —
 Valahol egy legény
 Az asztalra borul.

Farkas Imre.

Napernyő divat.

Még a tavaszi nap teljes napfényében nem is mutatkozott, de már megjelentek, mint az idej tavaszi divat legsikerültebb újdonságai, a legváltozatosabb formájú napernyők. Ugylátszik, hogy ezeknek a lenge és szinte hálószerű mousseline szövetből készült ernyőknek nem az a fő rendelteté-

sük, hogy tulajdonosnőjük arcát a nap sugaraitól megóvják, hanem, hogy művészi kivitelükkel elengedhetetlen kiegészítő részét alkossák az előkelő női világ toalettgéneke.

Általában jóval kisszebbek és az idej napernyők az eddigiéknél. Legkedveltebbek a kupalakuak, melyek éppen nem alkalmasak arra, hogy a nap ellen védelemül szolgáljanak, ilyen ernyőket este is, különösen sétakocsizásaik alkalmával, mindig hord magával, még pedig kinyitva, az elegáns világhoz tartozó párisi nő. A nyers fautánzatok, az ugynevezett naturstock-ok, az idén is divatos ernyőnyelek.

Készítenek még cseresznyefából és vadrózsza vesszőből is nyeleket, három- és négyszögletűeket, erősen kiélezve és ezüst vagy arany léczekkel bőven körülpántolva. Vannak fölfelé vastagodó nyelek is divatban, ezek fönt legtöbbször csiszolt kristályban, vagy pedig drágakövel végződnek. A fongantyu különben a legváltozatosabb alakú lehet, bő tért engedve az egyéni ízlés kifejtésére, valamint az „art nouveau“, az iparművészet legújabb vívmányainak alkalmazására.

Igy csiszolt kristálygombok, aranynyal berakott tölgyfa nyelekkel, s a legkülönfélébb színű átlátszó emailfogók igaz gyöngy betétekkel nagyban növelik egy-egy ilyen ernyő értékét. Az ernyő szövete, mint már említettük, jóval lengébb szövésű. A reggeli toalettehez rendszeren fehér vagy zöld napernyőket használnak. Nagyon divatosak különben a pirosszínű délelőtti napernyők is, ezeket azonban belül rózsaszínű selyemmel bélelik.

Délutánonkiut, a látogatásokhoz és sétakoc izásokhoz fehér, halvány rózsaszínű és élénk, világoszöld napernyőt használ a fashionable párisi nő. Különösen szép ilyen alkalommal a rózsaszínű tafeta mousselineből készült, három sor fodorral díszített ernyő, melyet még stilszerű hézagok is kombinálnak. Láthatni, hogy az idej napernyődivat újabb költséget ró a toalette számlák kifizetőire, vagyis a — férfnemre: viszont a diszes kiállítású ernyők révén, nemesak az iparművészet nyer újabb alkalmazást, hanem sok-sok munkás kéznek ad foglalkozást.

Nyári újdonságok.

Napernyő, Öv, glace és nyári keztyű, kötött, szövött áru, nyakkendő, Boa legyező, arcfátyol, zsebkendő mindennemű toalett cikk, kézi és oldal-táska, Uri fehérneműek jutányos áron beszerezhetők:

Bartha Kálmán főtéri üzletében (város ház épület) szabott ár. **Tisztviselőknek 5% engedmény.**

Az irományok előterjesztése után Széll Kálmán miniszterelnök benyújtotta a kvótára vonatkozó törvényjavaslatot, Fejérváry honvédelmi miniszter pedig a népfelkelés felfegyverzéséről szóló törvényjavaslatot. Láng kereskedelmi miniszter néhány vicinális javaslatot, Wlassics miniszter pedig az új József műgyetem építéséről terjesztett be törvényjavaslatot.

Most Pavlovics Ljubomir sürgette meg a választ a szerb kongresszus ügyében előterjesztett interpellációjára. Zajos ellentmondást keltett az a kijelentése, hogy a szerbek nem fogják engedni azt, hogy jogikat megnyirbálják.

Széll Kálmán azt válaszolja, hogy a kongresszus dolgában a törvény által előírt módon fog eljárni. Mindig szem előtt fogja tartani a magyar állam szuverenitását, de ezt már előre mondhatja, hogy a kongresszus ügyrendje nem olyan lesz, mint azt Pavlovics kívánja. Az egész Ház osztatlan helyesléssel kísérte a miniszterelnök választát, melyet egyedül csak Pavlovics nem vett tudomásul.

Ezután még Ballagi unfatta a házat egy multkori felszólalásának rektifikációjával, mire

Széll Kálmán tett javaslatot a Ház további munkarendjére nézve. Indítványozza, hogy a legközelebbi ülés a jövő héten kedden tartassék, melyen több apró javaslat fog tárgyalatni. Szerdán az interpellációkra fog válaszolni.

Szederkényi Nándor arra kéri a miniszterelnököt, hogy tájékoztassa a Házat a nyári szünet felől. Szólvó úgy látja, hogy a miniszterelnök huzni akarja az üléseket, mert nincs mit tárgyalni.

Széll Kálmán miniszterelnök visszautasítja ezt a vadat, mintha nem volna terdó. Több törvényjavaslat van előterjesztve.

Felkiáltások bahól: Bizottságoknál vannak.

Széll: Én nem tehetek arról, hogy a bizottságok a szünet alatt nem dolgoztak. Ez nem a kormány hibája. Most időt kell adni a bizottságoknak, hogy a javaslatokat letárgyalják. A Ház nyári szünetére vonatkozólag a jövő héten nyilatkozni fog. Azt kijelenti, hogy azon lesz, hogy a Ház ne maradjon sokáig együtt. (Általános helyeslés).

Ezután az ülés véget ért.

A magyar delegáció ülése.

Elnök: *Andrássy Gyula* gróf.

A magyar delegáció folytatta a hadügyi költségvetés részletes tárgyalását.

A csapattek általános kiadásánál.

Gaál József azt óhajtáná, hogy a legénység sorából azokat, akik a kellő képzettséget elsajátítják, előbb szabadságot adják. A tételt megszavazták.

A katonai intézetek tételénél.

Papp Géza aránytalanságnak tartja, hogy amíg Ausztriában 28, nálunk csak 9 ilyen intézet van. Kéri a hadügyminisztert, ha ezentul katonai intézetet akar létesíteni, forduljon magyar városokhoz, melyik volna hajlandó ingyen, vagy olcsó árban épületet, esetleg telket átengedni. Kéri a minisztert, hogy a katonai intézetek tanmási anyagát és a felveteli vizsga anyagát hozzák összhangzásba a polgári iskolákkal.

Münnich Aurél és *Pap Géza* rövid politikai felszólalásai után

Bolgár Ferencz a tovább szolgáló altisztek kérdésével foglalkozik és kifogásolja, hogy Magyarországon aránylag kevesebb tovább szolgáló altiszt van, mint Ausztriában.

Jekelfalussy altábornagy Gaállal szemben kijelenti, hogy a szolgálat érdeke kizár minden további szabadságot. *Papp Géza* kérelme azonos azzal, amit a bizottság jelentése mond s így arra a szólvó ki nem terjeszkedhetik. A bécsúj helyi intézet felvételi vizsgálata és tanulási anyaga azonos a középiskolákéval. *Bolgárnak* az a feleli, hogy Ausztriában jobban lehet gondoskodni a kiérdemült altisztekről, mint Magyarországon, mert Ausztriában minden hivatal állami kezelésben van s így az Ausztriából való altiszt szivesebben marad szolgálatban.

Rakovszky István tiltakozik a jelentés ama része ellen, melyben az olvasható, hogy a Weisz-Manfréd-féle konzervgyárat megvette a hadügyi kormány, mert a delegációt meg sem kérdezték a vételről. Ez az ország új nagy megterhelése anélkül, hogy a delegáció beleegyezett volna. A gyárat úgy szerezte meg a hadügyi kormány, hogy 1911-ig kötelezte magát, hogy a gyárban bizonyos megrendelést tesz. Majd ösmerteti a megkötött szerződést. A hadügyi kormány monopóliumának megállítására két határozati javaslatot nyújt be s kéri annak elfogadását.

Hieronymy Károly felszólalása után *Jekelfalussy* altábornagy kijelenti, hogy a hadügyi kormány takarékoságtól vette meg és azért a konzervgyárat, mert szükség van rá.

VIDÉK.

Százegy éves asszony halála.

Nagyváradon tegnap ritka magas kort (rt matronát kísérték sírjába. Özv. *Papp János* németemették *Szent-Anna-utcza* lakásáról. A derék öreg asszony 101 évet élt s mindmostanig jó egészségnek örvendett, bárha 18 év óta vak volt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Leégett község. Tés község lakosait súlyos csapás érte vasárnap délelőtt. Mialatt — így írja levelezőnk — a lakosság nagy része a templomban volt, ezalatt a község szelén lakó *Bordás István* háza kigyuladt. A száraz nádtetön gyorsan terjedt a tűz, ami csakhamar átragadt a szomszédos épületekre is. Miután a tűz terjedését a szél is elősegítette, délután 4 órára, a mikor sikerült a tüzet eloltani, a 156 házból álló községben csak 16 ház maradt épen, a többi teljesen porrá égett. A megégett vizsgálat szerint a tűz keletkezése ekként történt, hogy *Bordás Istvánné* kalácsütés végett feifűtötte a kemenczét szalmával s a kemenczében összegyűlemlett tüzes hamut az asszony hülve leánya kiszedte és a nélkül, hogy azt lelocsolta volna, kivitte az udvarra, a mit azután a szél széthordott a háztetőkre.

Nádudvar második olvasóköre.

Nádudvar kulturális viszonyainak fejlődéséről már több ízben volt alkalmunk hirtadással lenni. Az előjáró testületnek főgondja arra irányul, hogy a köznép műveltségét emelje, lehetőleg üdvös és maradandó hatású eszközökkel. A polgári olvasókörekkor sorra alakulnak. Nádudvaron s mindegyik kör külön testet képez, rendezett alapszakályokkal s hatalmas könyvtárral. A II. polgári olvasókör néhány héttel ezelőtt alakult meg Nádudvaron. A kör ekkor felterjesztette alapszabályait jóváhagyás végett a belügyminiszterhez, ki 34 490. szám alatt tegnap látta el ez alapszabályokat a szokásos bemutatási zár dékkel.

Selyemtenyésztés Debreczenben.

Az első év eredménye

Debreczen, június 5.

Több ízben megemlékeztünk már arról az üdvös és életrevaló mozgalomról, a melyet *Manojlovits Ferencz* üzletvezetőségi tisztviselő indított meg a selyemtenyésztés érdekében Debreczenben. A derék férfi buzgalmanak kellő fogamatja lett, a mennyiben ez évben 82 senyészto fogott hozzá a selyem termesléshez és az eddigi eredmény a lehető legmegnyugtatóbb.

A mult héten vizsgálta felül *Manojlovits Ferencz* az egyes tenyésztőknél a selyemhernyó-állományt. Megállapította, hogy 1088 gramm petét keltettek ki a költő állomásokon, a mely több millió gubót tesz ki.

A selyemhernyó tenyésztőknek, a mint már jeleztük, a Szegzárdról Debreczenbe rendelt felügyelők szolgálnak felvilágosítással és utbaigazítással. Az eperlevél szükségletet a debreczeni gazdák eperfáiról óhajtják beszerezni a termelők. De biztosítják a gazdákat arról, hogy a leveleket a legnagyobb gondossággal és elővigyázattal fogják összegyűjteni. Ha az idej selyemtenyésztés kellő eredménnyel fog járni, úgy a kormány a jövő évben nagyobb összeg szubvenciót fog kiutalni a debreczeni termelőknek.

Manojlovits Ferencz különben *Bezerdy Pál* selyemtenyésztési biztos meghívásából augusztus hó folyamán Szegzárdrára megy, a hol az állami selyemtenyésztést fogja tanulmány tárgyává tenni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Czigányok háboruja.

Eltörték egy öregasszony karját.

— Saját tudósítónktól. —

A debreczeni kir. törvényszék érdekes ügyet tárgyalit tegnap dr. *Oláh Miklós* elnökelete alatt. Az eset még élénk emlékeztében lehet olvasóinknak, mert hiszen tavaly nyáron esett Hadházon a cigányháborúság.

Ugy történt a dolog, hogy a cigánytelepen perpatvar ütött ki az asszonynépség között. Különösen *Mocsár Mihályné* fenyegették az asszonyi öklök, mire *Mocsár Mihály* is beleavatkozott a dologba s lón általános háboru az egész vonalon. Gyermek, agyok, asszonyok és dadék között dúlt a félelmetes harc, melynek hevében az öreg vajda feleségének, *Lakatos Adámnénak* eltört a karja s *Mocsár Mihály* is súlyos sérüléseket szenvedett.

Vagy husz cigány, asszony, férfi vegyest, állott tegnap a büntető bíróság előtt. A bírának rengeteg gondot okozott Faraó nevezettségének furfangos eszejárása és tolaakodó viselkedése. Hosszu tárgyalás után úgy ítélte a bíróság, hogy *Mocsár Mihály* és *Kolompár Sándor hat hat havi*, *Lakatos Duncsi Adámné*, *Lakatos Julianna* és *Lakatos Zsaré* egy-egy havi, *Lakatos Róza* pedig három heti börtönbüntetést kaptak.

Érdekes volt a cigányok siránkozása

és töprengése, hogy vajjon belenyugodjanak-e a büntetésbe? A legtöbb sokalotta az ítélet idejét, némelyik alkudozni is próbált a bírákkal Kolompár Sándor pedig romantikát és bámulatos hűséget vitt a tárgyalásba, amikor így szólott:

— Alássan instálom a törvényszéket, hadd üljen le a feleségem büntetését is.

A törvényszék természetesen nem teljesítette a hűséges férj kívánságát.

§ Kinevezések. Az igazságügyminiszter Csaykovits Gyula szatmárnémeti i. törvényszéki díjnokot, a debreczeni kir. törvényszékhez irnokká, Adler Adolf, nyiregyházi ügyész és Konrád Emil, berettyóújfalusi járásbírói irnokokat, a debreczeni kir. járásbíróshoz ugyanilyen minőségben kinevezte.

§ Megszüntetett csőd. A debreczeni kir. törvényszék, mint csőd-bíróshoz még 1899-ben csődöt rendelt el Kannengisser Sámuel férfiruhakereskedő és ócskás ellen. A csőd mult hó közepéig nyitva volt. A törvényszék most teszi közhírré, hogy a hároméves csődöt a mult hó végén hozott határozatával megszüntette.

§ A sámsoni legényharcz. Tavaly történt, július 21-ikén, hogy Pikó Sándor sámsoni parasztleány alaposan beszélt állapotban belékötött egyik czimborájába, Ujvárosi Istvánba. Ujvárosi sem vette tréfára a dolgot és amikor Pikó az anyját, meg a szenteket kezdte emlegetni, belőle is kikivánczolt a virtus. Öire ment a két legény s a harcziadálból Pikó győztesen, Ujvárosi pedig a karjára kapott sebbel került ki. A debreczeni törvényszék tegnap ítélkezett ebben az ügyben és Pikó Sándort husz napi fogházzal sújtotta. A vádlott és ennek védője, Dr. Mariska György is felebbezett.

§ Rostás Sándor összbüntetése. A Rostás familia notórius tagjai közül Rostás Sándor és Rostás Ferencz a legveszedelmesebb alakok. A többiek csak holmi apró verekedésre, vagy csirk-lopásokra vemednek, ezek ellenben nem riadnak vissza a betöréstől és a kés használatától sem. Tegnap különböző lopások miatt szabott ki összbüntetést rájuk a törvényszék. Rostás Sándor négy és fél évi fegyházat, Rostás Ferencz pedig három évi és négy havi fegyházat kapott. Az összbüntetés jogerős.

§ A Ferenczy—Kaszás-ügy. A Ferenczy—Kaszás-féle ismeretes rágalmozási bűnpernek tegnap játszódott le epilógusa a kir. törvényszék előtt. Kaszás tudvalevőleg megvádolta Ferenczy Elek volt főszolgabíró, hogy Poczik Sándor hivatalozgát és Kovács Sándor irnokot jogtalanul elüldözte hivatalukból. Felhozta továbbá a vádirat, hogy italmérési engedély kieszközléséért Ancsán János pénzzel, Farkas Ábrahám pedig sertésekkel vesztegette meg Ferenczy Eleket. Ezen rágalmozások miatt Ferenczy feljelentést tett Kaszás ellen, kit Ferenczy Alajos is megvádolt azért, mert nevét a virilisták névjegyzékéből jogtalanul törölte. A tegnapi folytatólagos tárgyaláson dr. Szeőke István elnökölt, a vádhatóságot dr. Bálint alügyész képviselte. Védő dr. Ozory István volt, ki hatalmas és gyönyörűen kidolgozott beszédben kelt Kaszásnak védelmére. A törvényszék egész nap tárgyalta az

ügyet s esti nyolcz órakor hirdetett ítéletet, mely szerint Kaszás 60 korona pénzbüntetést kapott. Az ítélet ellen ugy a közvádoló, mint az elítélt és védője felebbezést jelentettek be. A szenzációs ügy ily módon a tábla elé kerül.

§ A gyógyszerész tolvaja. Nyegre György talán az első ember a világon, aki a patikába ment lopni. Igaz ugyan, hogy nem holmi nyavalyák ellen való orvosságokat akart eltulajdonítani. A jeles alak ez év elején behatolt Balázs Ödön czapó-utcai gyógyszerész lakására s onnan kilenczven koronát, meg egy zsebórát ellopott. Nyegre felett tegnap ítélkezett a törvényszék és öt lopás büntette czinén fél évi börtönnel sújtotta.

SZÍNHÁZ.

Komjáthy levele — nyári állomásáról.

Jó Komjáthy János, kiről csak tegnap irtuk meg, hogy mennyire eped érte Máramaros-Sziget tekintetes színügyi bizottsága, tegnap levelet intézett egyik debreczeni ismerőséhez. A levél tartalma igen érdekes és nem tudja az ember, hogy az ujhelyi lapoknak higgyen-e, vagy az onnan más uton keringő híreknek?

Eddig ugyanis folyton azt hallottuk, hogy Komjáthy társulata igen kellemetlenül érzí magát a sátoralja-ujhelyi színházban. Unos untalan deficiztről, tetemes költségekről szolt az ének s ime most Komjáthy megfordítja a hangulatot. Belekiált a zür-zavarba s azt mondja:

— Én meg vagyok elégedve!

Itt közöljük a levél legérdekesebb részeit. Azt írja Komjáthy, hogy nagyon jól érzí magát Ujhelyen. „Kedves fészek ez, — mondja a levél, — a közönség nagyon hálás, a sok pinczésés pedig mihamar lumponká tesz bennünket.” — Nem igaz, hogy ráfizet a színházra, hiszen napi bevételeinek átlaga 231 forint, ez pedig igen szép összeg. Volt olyan este is, amikor 275 forintot jövedelmezett a színház, ami ha igaz, nem csodálkozhatunk Komjáthyn, ki azt mondja, hogy eddigi nyári állomásai közül Sátoralja-Ujhely a legzsírosabb.

A Komjáthy-társulat június 16-ikáig marad Ujhelyen. Onnan Komjáthy tizenkettődel magával Homonnára megy, hova három estére fix összeggel hívták meg a társulatot. Ezután következik a nyári pihenés.

Nagyon érdekes Komjáthynak ez a levele. Ha nyilvános uton kaptuk volna a rossz szezon dementijét, akkor porhintésnek vélhetnők azt, vagy a sértett büszkeség megnyilvánulásának. De így hitelt kell adnunk a bizalmas, baráti hangnak, melyből minden kiérzik, csak a keserűség nem, mit — állítólag — az ujhelyi szereplés okozott Komjáthynak.

Műkedvelők kirándulása. Az Egyetértés dal- és zeneegylet által mult szombaton rendezett műkedvelői előadás sikerének híre eljutott Szolnokra is és oly érdeklődést keltett, hogy az ottani műhelyben alakult Milléneumi egylet elhatározta, hogy a műkedvelőket meghívja. Mint értesülünk, az Egyetértés elfogadja a meg-

hívást és már a közel jövőben átrándul Szolnokra, hogy az Államtitkár című vigjátékot előadják. Szolnokon nagy előkészületeket tesznek a derék egylet tagjainak fogadására és az előadás megtartására a városi színházat fogják elkérni.

UJDONSÁGOK.

Az adóarányosítás befejezése.

Csizmadiák adóügye.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 5.

A debreczeni ipartestület a mai napon hatalmas munkálat eredményeire nézhet vissza. Rendezte az arányosság elvének alapján több mint kétezer iparos adóját s megszintette javareszt azokat a kiáltó aránytalanságokat, miket az egyes iparosok adója körül eddig tapasztalhattunk. Ma már Debreczen város valamennyi iparosa arányos, méltányos s a mi fő, önmaga által is elfogadott adótétel alapján teljesíti fizetését az államnak. A kontingentálási elmélet helyességén kívül a debreczeni iparosok józan felfogását is dicséri az arányosítás gyors és zavartalan lebonyolítása.

Tegnap délután az utolsó szakosztály tagjai, a csizmadiák ülészetek. Az ipartestület előjárósága már eleve elkészült arra, hogy most kemény dióval lesz dolga. A tanácskozás helye a diszterem volt, melyet már két órákor mintegy kétszáz csizmadia töltött meg.

Tóth Kálmán elnök a szakosztály elé terjesztette az adóarányosítási tervet. Nosza felzudultak erre:

— Nem kell ujitás, mely rendszerint az adóprés nyomásával jár; maradjon minden a régiben. A terem és a tárgyalás képe parlamentarizis jellegű volt; folytonos közbeszólások, tudományos aperquik tarkították az erősen izgatott hangulatot. Az argumentumok harcza volt a tegnapi. Egyik becstületes csizmadia például felolvasta jogász fiának az adóarányosításról írott tanulmányát s azt megszívvelésre ajánlotta. A czéhnek egy másik, nem kevésbbé derék tagja konkrét indítványt terjesztett elő. Javasolta nevezetesen, hogy az értekezlet határozzon előbb afelett, vajjon czélszerű-e a tervezet s ha igen, szükséges-e a szakosztálynak annak tárgyalásába bocsátkozni?

Igy telt el az idő, folytonos vitatkozás közepette, délután négy óráig. Ekkor végre határozatba ment, hogy a csizmadiák is elfogadják általánosságban a tervezetet. Következett aztán a második olvasás, vagy jobban mondva a részletek megvitatása. Ez sem folyt le epizódok és közbeszólások nélkül. Felzúgtak a vidék nyomasztó konkurrencziája ellen, a szegényebb csizmadiák pedig adók sulyosságát panaszolták fel.

Végre is hét óra körül letárgyalta adórendezését a szakosztály. Az önadóztatás, melyben van valami az autonomiából is, diadalra jutott. Debreczen iparosai s az ipartestület pedig büszkék lehetnek az elért eredményekre. Így, messziről tekintve, fináncz kontárkodásnak látszik az egész dolog, pedig valójában nem más ez a lefolytatott adórendezés, mint a józan felfogáson nyugvó méltányosság megnyilatkozása. E nagy munkálat fináléja alkalmából meleg köszöntéssel üdvözöljük Debreczen iparosait.

Ál negyvennyolczas honvédek. Visszaélés a nemzeti kegyelettel.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 5.

A nemzeti kegyeletet, a mely különösen a 48-as nagy idők alakjaival van összeforruva, a magyar nemzet mindig hiven őrizte. Annál megdöbbentőben adunk hirt egy olyan üzelemről, a mely egyesesen a nemzeti érzés ellen tör és a mely a negyvennyolczas honvédek szerény nyugdíjával is vonatkozásban van.

Bátori Gábor, egy debreczeni ősz negyvennyolczas honvéd az elmúlt héten levelet intézett Propper Mórhoz, a debreczeni honvédegylet alelnökéhez. A levél érdekes leleplezések tartalmazzott. Azt írja benne Bátori Gábor, hogy a debreczeni egyenruhás honvédek közül *kettő, a ki pedig a mostani kávébarna, piros zsinóros attillán altiszti jelvényt visel — méltatlan a honvéd egyenruhára, de méltatlan az egyenruhával együtt járó nyugdíjra is.*

Ez a két egyén, a mint azt hivatalosan egész határozottsággal meglehet állapítani, a 48—49-es honvédség kötelékébe besorozva soha nem volt, csatában részt nem vett, csupán csak a rossz ellenőrzésnek köszönhető, hogy évtizedek óta mint szabadságharcosok szerepelnek és ünnepeltetik magukat a nyilvánosság előtt.

Propper Mór a honvédegylet alelnöke nagy meglepetéssel vette a leleplező levelet, s közölte annak tartalmát elnök társával, Hegedüs Pál dr. dral, a debreczeni honvédegylet elnökével. — Hegedüs dr. a választmány utólagos jóváhagyásának reményében azonnal vizsgálatot rendelt el és a vizsgálat vezetésével Propper Mór százados, alelnököt bízta meg. Az alelnök a vizsgálatot azonnal megindította és annak eredményéről a honvédegylet választmányának legközelebb számol be. De az eddig felmerült bizonyítékok a mellett szólnak, hogy a két nyugdíjas honvéd *jotabánul vette igénybe az állami támogatást és nem tarthatnak szárat a 48 as honvéd névre egyáltalán*

A vizsgálat befejezése után, ha büntetendő cselekményről lesz szó, a honvédegylet elnöksége az iratokat átteszi a királyi törvényszékhez

Franzia ujsági ók Debreczenben.

Ludvig Gyula levele.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 4.

A külföld előtt Debreczent különösen és talán csupán a Hortobágy teszi nevezetessé. Mert hisz fura dolog is akko a darab sik földet látni, csupán szarvasmarhákkal és minden vetés hiányában. No meg a délibáb, a mi speciális hortobágyi délibábunk az, a mi vonzza az idegent a Hortobágy felé, bár délibábot látni francia földön is. Az a délibáb azonban kevésbé tökéletes. Az optikai

es-lódás tehát tökéletlen, mert tótágast álló tornyot és falvat csak a mi Hortobágyunkon láthat ember fia.

Az angol gazdák, a nyugoti civilizáció két napra ideszakadt kis csoportja alig lépte át a küszöbünket, már is egy nemzet fiainak jövetelét hozza a fáma. Ezek már nem gazdaemberek, hanem olyan magunk fajta ujságíró népség, akik nem a saját földjükhöz, tanyájukhoz óhajtnak értékesíteni azt, amit itt tanultak, hanem egy egész nemzetet óhajtnak megismertetni azzal, amit nálunk ők megismernek a sajtó útján.

Debreczen város polgármesteréhez átirat érkezett Ludvig Gyula áll. vasuti igazgatósági elnöktől, amelyben értesíti a polgármestert, hogy szeptember hó 20-ika körül a párizsi Figaro szerkesztőjének vezetése mellett egy negyven tagu francia ujságíró látogat el Debreczenbe, hogy a Hortobágy poétikus táját megnézzék. Ludvig Gyula, aki a kirándulás szervezését vállalta el, hangsúlyozza levelében, hogy hiszi, hogy Debreczen városa, amely már többször adta fényes tanujelét ilyen alkalmakkor vendégszeretetének, a francia ujságírókat is szívesen fogadja és minden lehetőet megtesz, hogy a vendégek jó hatással távozzanak el Magyarországról.

A levélben említést tesz Ludvig Gyula áll. vasuti elnök arról is, hogy a negyven tagu társaság Debreczenből a Tisza mellékére megy, Tiszafüredre, ahol népünnepélyt és nagyszabású halászatot rendeznek a vendégek mulattatására. Hogy meddig időznek Debreczenben a francia ujságírók: még nem állapították meg, de — mint értesülünk — Toinay debreczeni áll. vasuti üzletvezető és Simonffy Imre polgármester közösen egy programot állapítanak meg, amelyet már az elindulás idején kézhez kapnak a francia zurnaliszták.

Magyarországra nézve nem csekély jelentőséggel bír a francia ujságírók látogatása. Ujdonság ugyan, hogy mi állandóan vendéglátói vagyunk az idegen nemzetek fiainak, amellett, hogy magunk nem megvünk vendégségbe, legfőleg kivándorolunk. De nemzeti szempontból fogva fel a kérdést, csak előnyére válik az országnak és nekünk magyaroknak, ha az idegenek színről-színre megismernek bennünket és belátják, hogy mindama kellemetlen hír, ami külföldön Magyarországról kering, csak annak a következménye, hogy minden, még a hír is, Ausztrián átszűrődve jut át a Monarchia határára.

* **Áldozócsütörtök a gör. katolikusoknál.** A gör. kath. egyház ma ünnepli Urunk menybemenetelének ünnepét, melyet sz. Epiphán „az ünnepek ékességének és befejezésének“ nevez. Ezen ünnep alkalmából a helybelt gör. szert. kath. magyar egyház kápolnájában az istentiszteletek a következő sorrendben fognak megtartatni: Reggel 6 órakor reggeli istentisztelet kenyéradással, délelőtt 9 órakor szent mise, utána miroválás, délután 3 órakor vecsernye, 4 órakor rózsafüzér ajtatoság. Debreczen, 1902. június 5. Papp János. gör. szertart. katolikus magyar lelkész.

* **A jogakadémia új dékánja.** A református főiskola jogtanári kara tegnap délután három órakor dékánválasztó gyűlést tartott. A szavazás titkosan történt s eredménye az lett, hogy hat szavazattal egy ellenében dr. Ozory István lett a jogakadémia jövő évi dékánja. Ozory István dr. két évvel

ezelőtt már viselte a jogi dékánátus tisztét s a tanári kar újabb bizalma mutatja legfényesebben, hogy milyen tapintatosan látta el a jogi tanszak ügyeit.

* **Miniszteri biztos a Dóczy-intézetben.** A Dóczy-intézet felsőbb iskolájában hétfőn kezdte meg látogatását Berecz Antal, miniszteri biztos. Berecz meghallgatta az összes osztályok feleleteit s Dóczy Gedeonnak teljes elismerését fejezte ki a tanítási rendszer példás mintaszerűsége fölött. Ugyancsak e helyen említjük fel, hogy az e hó 26-án kezdődő tanítónői képesítő vizsgákon a bíráló bizottság elnöke Zsigmond Sándor esperes, tagja Dávidházy János esperes, Balogh Ferencz főlevéltárnok és Kiss Albert iskolaszéki elnök lesznek.

* **Nem emelik a rendőrök fizetését.** A debreczeni rendőrök és őrsvezetők a télen az iránt adtak be kérelmet a városhoz, hogy a fizetésüket emelje a közgyűlés, mert a jelenlegi fizetésük mellett a legsanyarubb anyagi helyzetben sanyalódnak. A közgyűlés azonban — bár belátta a kérelem alaposágát — nem teljesítette a rendőrök kérését, mert a város jelenlegi pénzügyi viszonyai nem engedik. Néhány bizottsági tag megfelebbezte a közgyűlés határozatát a miniszterhez. A belügyminiszter leirata tegnap érkezett meg a városhoz, de szintén nem kevesebb eredménynyel. *A rendőrök fizetésének emelését a miniszter sem tartja helyénvalónak és a közgyűlés határozatát hagyta helyben.* A rendőrök tehát kénytelenek lesznek belenyugodni a sorsukba és várni addig, míg a város jobb anyagi viszonyok közé jut.

* **Somogyi Pál öröke.** A debreczeni tanítóképezdének egyik sok érdemet szerzett, jeles tanára, tudvalevőleg ez év végén nyugalomba vonul. Somogyi lemondási kérvényét a tavaszi egyházkerületi közgyűlés elfogadta s egyben pályázatot is hirdetett az üresedésbe jött tanszék betöltésére. Az első pályázati kérvény tegnap érkezett be Kiss Áron püspökhöz. Esztergályos Ágost, petrozsényi főgymnasiumi tanár az első pályázó, aki mellett valószínűleg még sokan fognak pályázni, a jól dotált tanszékért.

* **Vizsgálatok a Zenedében.** A debreczeni Zenedében az 1901—2-ik tanévet berekesztő közzvizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni: Junius hó 11-én, szerdán délután 4 és fél órától kezdve vizsgáznak: a zene lmélet tanfolyamának I., II., III., valamint a zongoratanfolyamának I. osztályának növendékei. Junius hó 12-én, csütörtök délután 4 és fél órától kezdve: a zongoratanfolyam I. és II. osztályának növendékei. Junius hó 13-án, pénteken délután 5 órától kezdve: a zenetörténeti tanfolyam növendékei. Junius hó 14-én, szombaton délután 5 órától kezdve: a zeneelmélet IV. osztályának (alaktan) és az összhangzattan növendékei, valamint fuvóhangszer tanszakok növendékei. Junius hó 15-én, vasárnap délelőtt 10 órától kezdve: a zongoratanfolyam III—VI. osztályának s kiművelési tanfolyamának növendékei. Junius hó 15-én, vasár

nap délután 4 órától 6 óráig: a hegedű-tanszak (Füredi Samu tanár), a gordonkátanszak, valamint az énektanszak növendékei. Június hó 16-án, délután 4 és fél órától kezdve: a hegedűtanszak növendékei. Jutalomdíjkiosztás. Debreczen, 1902. június hó 1-én. Az igazgatóság.

* **A városi közgyűlések.** Az egyik tavaszi közgyűlésen Fejér Ferencz dr., a városi törvényhatósági bizottság egy agilis tagja azt az indítványt vetette fel, hogy más városok példájára Debreczen városa délutánonként tartsa közgyűléseit. A délelőtti gyűlésezés gyakran azzal járt, hogy egyéb elfoglaltságok miatt igen csekély számban jelentek meg a városatyák, ami bizony legkevésbé sincs hasznára a város polgárainak. Némi kis vita után a közgyűlés az indítványt elfogadta és jóváhagyás végett felterjesztették a miniszteriumhoz. A polgármesterhez tegnap érkezett be a miniszter jóváhagyása, amiből kifolyólag már a júniusi közgyűlést a délután folyamán tartja a városi törvényhatósági bizottság.

* **A rendőrség foglyai.** Azt szokták mondani mikor valakit *rendőrileg* avatnak *polgárrá*, hogy hűvösre került. Hát ez most ebben a kánikulai hőségben nem vál be. A bűnügyi osztály ujonnan megnyitott börtön helyiségei az épület északi oldalán fekszik s állandóan szembenéz a nap égető sugaraival. Falai a roppant hőségtől átmelegednek s a szűk cellákban megrekedt levegőt annyira felmelegítik, hogy a rabok sokat szenvednek az elviselhetetlen hőség miatt. Ezen a bajon óhajt segíteni Végh Gyula h. főkapitány, mikor megengedte, hogy úgy a reggeli, mint az esteli egy-egy órai szellőztető időt két órává változtatta. A humánus rendőrfőkapitány ezen intézkedésére neki bátorodott rabok közül többen a főkapitány elé járultak, kérve, hogy míg a meleg napok tartanak, a nappali időt az udvaron tölthessék. Ennyire azonban már nem mehetett még egy humánus főkapitány sem.

* **Éjfél látogatás.** A majorsági földön tegnap este is, mint rendszeren elnémult minden zaj éjféltre. Csend és nyugalom honolt egyik tanyás gazda házában is. Csak egy bus szerelmes, aki a tanya asszonyán felejtette a szeméit, virrasztott nagy keservesen. Éjfél után gondolt merészet és nagyot, betörte a tanya ablakát és úgy hatolt be a szobába. Az asszony kétségbeesett sikoltozással zavarta fel a háznépet, s noha az éjfél látogató erősen csitította, két markos béreessel mutatta meg neki, merre van az ajtó. Ráadásul magánlakásértés miatt fel is jelentette a rendőrségnél. Mindenesetre komor vége lett a regényes kezdetű szerelmi idillnek.

* **Szövőipar kiállítás.** A debreczeni jótékony nőegylet szövőipar-tanfolyamának növendékei által készített munkák f. hó 5-ikétől kezdve 11-ikéig Benyás Emil úr Piacz-utcai üzletének kirakatában ki lesznek állítva. A nagy szorgalomról, izlésről és szakavatott vezetésről tanuskodó munkák megtekintését melegen ajánljuk közönségünk szíves figyelmébe.

* **Gyorsírók versenye.** A főiskola egyik legvirágzóbb ifjúsági egylete, a Gyorsíró-Kör tegnap délután két óraker választmányi ülést tartott. A gyűlésen intézkedést tettek az ez év folyamán Debreczenben tartandó gyorsíró-ünnepélyre. Majd a különböző tanfolyamok vezetőit választották meg. A választást nyomban követte az írásversey, melyben harmincnál több gyorsíró vett részt. Volt levelező- és vitairási verseny. Az eredményt az e hó 7-én, szombaton tartandó évváró gyűlésen hirdeti ki a választmány s akkor a győztesek díjai iskiosztásra kerülnek.

* **Schneller százados temetése.** *Schneller* Károly századost, ki tegnap — Isten tudja miért — önkezeléssel vetett véget életének, ma délután helyezik örök nyugalomra. A tragikus véget ért százados 56 évet élt és 33 évet töltött el boldog házasságban. Három árvaat hagyott apai gondviselés nélkül: Károly, Irén és Jenő nevű gyermekeit. Rajtuk és a bánatos özvegyen kívül kiterjedt rokonság siratja az elhunytat. A gyászoló család tegnap is vigasztalhatatlan volt, bár a kondoleálók mindenképen igyekeztek enyhíteni bánatukat. Schneller százados holttestét tegnap este hat óraker Gebauer temetkezési vállalkozó emberei átszállították a honvéd csapatkórházba, hol a hullát ma délelőtt katonasorvosok fogják felboncolni. Délután három óraker visszaviszik a holttestet a Péterfia-utcai 80-ik számú gyászházhoz, honnan délután 4 óraker lesz a temetés. A vegtisztességtételre kivonul a kollegiumi énekkar, *Szell* István kántor vezetése alatt. A temetés teljes katonai parádéval fog történni. Kivonul a 3-ik honvéd gyalogezrednek egy diszszázada és a katonazenekar, mely halotti gyászindulókka kíséri Schneller századost végső útjára. Az elhunytat az ev. református egyház szertartásai szerint temetik s a sírnál Könyves *Tóth* Kálmán lelkész mond halotti beszédet. Schneller századost a Péterfia utcai temetőbe helyezik örök nyugalomra.

* **A közigazgatási tanfolyam vizsgái.** A közigazgatási tanfolyam tanárkara és felügyelőbizottság Weszprémy Zoltán igazgató elnöklete alatt tegnap délután öt óraker ülést tartott a vármegyeházán. A gyűlés egyetlen tárgya a vizsgarend megállapítása volt. Az értekezlet elhatározta, hogy a községi közigazgatási tanfolyam vizsgáit e hó második felében tartja meg s a vizsgák sorrendjét legközelebb nyomtatásban is kibocsátja.

* **Gyermektelen házaspár** ház-mesternek azonnal elfogadtatik. Vár-utca 8. sz. a.

* **A "Durable" magyar gáz izzófény** szövökezet budapesti igazgatósága Debreczenben egy vezérügynökség felállítására céljából itt időzik. A képviselő csak solvens uraknak, illetőleg cégeknek engedtetik át. A Durable gáz izzófény a Bika szállodában délelőtt 9 órától 1 óráig és délután 4—8 óráig látható, a hol a "Durable" igazgatója lakik.

* **Keresik a bűnöst.** Megemlékeztünk mi is annak idején, hogy a Teleki-utczán lakó Kulcsárnétól nagyobb mennyiségű ruhát loptak el. Akkoriban a rendőrség egy derecskei napszámost gyanúsított a tett elkövetésével, a ki a lopás éjjelén egy éjszakára Kulcsárné lakásán szállott meg. A derecskei embert elfogták s napokon keresztül faggatták. Ártatlansága azonban kiderült és szabadon bocsájtották. Azóta egy hosszú hónap telt el, a tettesnek semmi nyoma sem került. Tegnap a zsidvásáron Kulcsárné egy Dihenes nevű asszonynál felismerte ruháját, rögtön jelentést tett a rendőrségnél, honnan Dobos József rendőrbiztost bízták meg az ügy kiderítésével.

* **Elveszett kanári.** Tegnap d. u. Péterfia-utca 14. számú házból elrepült egy kanári. A szíves megtaláló ugyanott illő jutalomban részesül.

* **Vakmerő tolvaj.** Tegnap délelőtt vakmerő és furfangos tolvaj járt Hepke máv. osztálymérnök Hunyadi-utca 5. szám alatti lakásán. Az ügyes és ravasz tolvaj ellopta a mérnök kétszáz koronás arany lánczát. A rendőrség még tegnap nyomozott a lopás ügyében és az óralánczot meg is találta egyik helybeli zálogházban, de a tettesnek nyoma veszett.

* **Milyen idő lesz?** A Meteor június hónapra a következőket jósolja: Légi körünk valósággal olyan ideges, mint az emberek, egyre a végletekben mozog s a hirtelen változatokat okozza légkörünk ezen idegessége, mely a napfoltok minimális korának fordulásával egybe esik. Június havának csomópontjai: 3., 5., 6., 7., 11., 15., 19., 21., és 28-ika lesznek. Tehát a változások, elég dátummal rendelkeznek, különösen a hónap első negyedében, amikor a mostani naptól-csoport is átfordul a nap utolsó felére. A változások azonban igen kedvezőeknek ígérkeznek a veteményekre nézve, miután a száraz meleg után már a harmadiki csomópont hatása alatt újra esőt kaphatunk, amelyet a többi hónap első harmadáig váltakozva kaphatnak a termények. Sajnos azonban ebben csak az, hogy újra azon fele fordul a napnak mi felénk, amely zivatart és gyakori jégesőt is hozhat. Az aratásra száraz, meleg időre van kilátás.

* **Nyitva van Debreczen** legszebb természetes nyári kert helyisége, a Markus Jenő bor és sörcsarnok udvarkertje, mely szőlőkertekkel szomszédos, a Délutáni és esti órákban a legpompásabb levegő. Ez ma városunkban legkellemesebb szórakozó hely, hol minden nap *Vacsora különlegességek*, jégbe hűtött italok; a legjobb Dréher-féle sör csakis e helyen kapható. Piros bor literje 30 kr.

* **Felülfizetések a máv. munkásainak estélyén.** Az Egyetértés dal-és zene-egylet szombaton tartott műkedvelői előadása az erkölcsi sikeren kívül fényes anyagi eredménnyel zárult, melyhez hozzájárul a felülfizetők nagy tömege. — Felülfizettek: Puky Gyula főispán 4 korona, Dobieczki Sándor képviselő 3 korona, aki ez alkalommal az egylet alapító tagjainak sorába is belépett, Tolnay Kornél máv. üzletvezető 10 korona, Boczán Elemér 3 korona, Podolszky Béla 6 korona, Mihailovits István 20 korona, Gyenes Kálmán 10 korona, Pogány Ármin 5 korona, Hepke Oszkár 5 korona, dr. Kenyeres Elek 4 korona, Kovács Béla 3 korona, Szikszay Aladár 1 korona, Vaszitor János 2 korona, Szabó József 2 korona. Megemlítjük még, hogy az előadáshoz szükséges kellékeket Bosznay és társa rőfös s Varga József butorkereskedő cégek szolgáltatották.

* **Két szomorú haláleset.** Két szomorú halálesetről kell hírt adnunk. Tegnap délután négy órakor meghalt Vadon Zoltán joghallgató, Vadon Sándor ügyvéd fia. Vadon Zoltán igen tehetséges fiatalember volt, kit kollégái s általában mindenki szerettek. A megboldogult rég óta gyógyíthatatlan belső betegségben szenvedett, mely tegnap sirba vitte őt. Temetése holnap lesz. A második halott aprógyermek volt, kit angyalnak szentolt az Ur. Dávidhazy János esperes fiának, Dávidhazy Sándor városi hivatalnoknak alig másfél éves kis fia hunyta le örök álmra szeméit. A családot annál kegyetlenebben sújtotta ez a csapás, mert alig néhány héttel ezelőtt ragadta el a halál másik fiukat, Palikát is. Most nincsen gyermekük. A temetés holnap délután három órakor lesz a Péterfi-utca 38. számú gyász háztól.

SPORT

Leányok tornavizsgálja.

Debreczen, június 4.

Nem hiába viseltetik a nagy közönség olyan érdeklődéssel a Svetits-zárda növendékeinek tornavizsgálja iránt, mert az csakugyan érdekes képet, gyönyörködtető látványt nyújt. A tegnap délután tartott tornavizsga iránt is nagy érdeklődést tanúsított a közönség és a zárda udvara teljesen megtelt distinguált publikummal.

A falakat minden oldalon apró nemzeti lobogók díszítették, s hazafias dallal indult versenyére a tündérleánykák légiója. Aranyos kép volt ez. Valamenyen egyforma ruhában, mint valami tündérmesébe illő hadsereg vonultak fel és bámulatra ragadták a közönséget, a szülőket az ő érdekes, testedző s ameiket rendkívül kedves gyakorlatok és figuráikkal.

Az elismerés perczekig zugó tapsviharral nyilatkozott meg. Minden csoport, vagy tornafigura után hangzott a zajos taps. Különösen a táncfigurák és mozdulatokkal kapcsolatos torna mutatványok tetszettek nagyon.

A közönség s a szülők sokasága délutántól este fél nyolczig alig bírt betelni a rendkívül kedves látványossággal és a szép mutatványokkal. Este aztán elismerés és meleg dicséret között hagyta el az intézetet.

A debreceni középiskolák torna-versenyének eredménye.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 4.

A debreceni középiskolák 1902. június 1-én tartott torna-versenyének eredménye a következő:

I. Összetett verseny: magasugrás és súlydobás távolba. 1-ső: Ev. ref. főgymnasium 10-es csapata 107.81 ponttal, 10 ezüstérem. 2-ik: Ev. ref. tanítóképző intézet 10-es csapata 99.14 ponttal, 10 bronzérem. A főreáliskola csapata 95.95, a kereskedelmi iskoláé 92.65 pontot ért el.

II. Mászás rudon. II-dik osztályból. 1-ső Bikfalvi Sándor, ref. főgymn. ezüstérem. 2-ik Kovács János, főreál bronzérem. III-ik osztályból. 1-ső Kerek Bálint, ref. főgymn. ezüstérem. 2-ik Szathmári János, főreáliskola bronzérem. IV-ik osztályból. 1-ső Poigári Isván, főreáliskola ezüstérem. 2-ik Piringér Nándor, főreáliskola bronzérem.

III. Mászás kötelen. V-ik osztályból. 1-ső Lefkovich Áron, felső ker. isk. ezüstérem. 2-ik Dávid Sándor, ref. tan. képző bronzérem. VI-ik osztályból. 1-ső Ormós Lajos, ref. tan. képző intézet ezüstérem. 2-ik Bakos István, ref. tan. képző intézet bronzérem.

IV. Függeszekedés kötelen. VII osztályból. 1-ső Szegedi Géza ref. főgymn. ezüstérem. 2-ik Szarka Béla, ref. főgymn. bronzérem. VIII-ik osztályból. 1-ső Kun Aladár, ref. tan. képző intézet ezüstérem. 2-ik Balint Antal, ref. főgymn. bronzérem.

V. Futás. II-ik osztályból. 1-ső Molnár Albert ref. főgymn. ezüstérem. 2-ik Bikfalvi Sándor ref. főgymn. bronzérem. III-ik osztályból. 1-ső Balogh János ref. főgymn. ezüstérem. 2-ik Rácz Antal ref. főgymn. bronzérem. IV-ik osztályból. 1-ső Hajdu István ref. főgymn. ezüstérem. 2-ik Nagy Sámuel ref. főgymn. bronzérem.

VI. Staféta-futás. 1-ső Ev. ref. tanítóképző intézet 4-es csapata 4 ezüstérem 2-ik Ev. ref. főgymnasium 4-es csapata 4 bronzérem.

VII. Fülelabda játékban. 1-ső Ev. ref. főgymn. 10-es csapata a főreáliskola ellen egy, a tanítóképző ellen négy kaput csinált, 10 ezüstérem. 2-ik Áll. főreáliskola 10-es csapata a kereskedelmi iskola ellen 2 kaput csinált, 10 bronzérem.

Ezek szerint az ev. ref. főgymnasium kapott 26 ezüstéremet és 9 bronzéremet; összesen 35 drb érmet.

Az állami főreáliskola kapott 1 ezüstéremet és 13 bronzéremet; összesen 14 drb érmet.

Az ev. ref. tanítóképző intézet kapott 6 ezüstéremet és 12 bronzéremet; összesen 18 drb érmet.

A felső ker. iskola kapott 1 ezüstéremet.

A tízes csapatokban az összetett versenyben elért legjobb eredmények: az ugrásban Szegedi Géza ev. ref. főgymn. tanuló 175 cm-t ugrott a 10 cm deszkáról; a súlydobásban legjobb eredmény a Wimmer Béláé (főreáliskola), ki 11.40 méterre dobta a vasgolyót. Legközelebb áll hozzá Szegedi Géza (főgymn) 11.16 m. dobással.

Ez eredmények közül leginkább mérvadó az összetett verseny eredményei, melyek alapján össze is lehet hasonlítani nemcsak a csapatokat, de az intézetek erejét is. Az egyéni versenyek eredményei ily összehasonlítás alapján sokkal kevésbé szolgálhatnak.

Az ünnepély pénzügyi eredménye főbb adatokban a következő: belépti díjakból befolyt 488 kor. A kiadás rovatában szerepeltek az érmek, a sporttér használata,

körülkerítés, ülések a tribün mellett, szerek szállítása, hirdetések, zenedij és napszám. Ezeknek költsége valamivel tulmegy a bevétel összegén.

TÁVIRATOK.

Tűzhalál.

Budapest, június 4. Sátoralja-Uj helyen Grünbaum Mór főtéri fűszerüzletében ma délben tűz ütött ki. Grünbaum, hogy készpénzét és könyveit kimentse, berohant az égő üzletbe, azonban a füsttől elszedülve összerogyott és szénné égett.

Óriási hegyosuszamlás Máramaros megyében.

Budapest, június 4. Máramaros megyéből óriási katasztrófa hírért jelentik. A Német Mokra és Orosz-Mokra községek közötti tölgyerdővel borított sziklás hegységről ugyanis mintegy negyven holdnyi terület a sok esőzéstől megcsuszamlott s a Mokra folyó medrét teljesen betemette. A két szomszédos községet ennek következtében a Mokra vize teljesen elöntötte, óriási kárt okozva az a nélkül is földhöz ragadt szegény népnek, a mely most már a végső nyomornak van kitéve. A hegyosuszamlás oly hatalmas légnyomást idézett elő, hogy azt több mértföldnyi körületben megéreztek. Hogy emberélet esett-e áldozatul a katasztrófának, azt még nem lehet tudni.

Öngyilkos urileány.

Budapest, június 4. Frey Kálmán előkelő budai kereskedő feltűnő szép leánya Frey Mariska ma délelőtt öngyilkossági szándékból sósavat ivott s borzasztó kínok között rövid idő alatt kiszenvedett. A szerencsétlen fiatal leány menyasszony volt, s hogy mi üzte a halál karjaiba, azt nem is sejtik.

INGATLANOK FORGALMA.

Paplet Ferencz és neje Angyalosi Irma veszik a debreczeni 7868 sztjkvben 4793/b-i hrsza foglalt 406 □ öl Zsidó-kerti szőlőt Rásó Gyuláné Rásó Erzsébet-2900 kor.

Weisz Dezső és neje Ernszt Ceczilia veszik a debreczeni 2882 és 3238 sztjkvben foglalt 39 hold 1100 □ öl ondódi földet Demetrovits Pálné Szilágyi Erzsébettől 32000 kor.

Körösi János és neje Nagy Juliánna, Faragó György és neje Vilmányi Mária veszik a debreczeni 541 sztjkvben 7671 hrsza foglalt 3 hold 1050 □ öl ondódi földet Nagy Mihály és társaitól 1350 kor.

— ifju Szabó Péter és neje Posta Sára veszik a debreczeni 1898 sztjkvben foglalt 1 hold 950 □ öl ondódi földet Varga János és társaitól 1286 kor.

Zöld István és neje Dalmi Sára veszik a debreczeni 3477 sztjkvben 3791 hrsza foglalt 811 □ öl Csapó-kerti szőlőt Tóth József és neje Szekeres Juliánától 840 kor.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Ajánlja: Harmat-arzporát (pouder) mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arcz-bőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz- vagy rizsporral. Jól tapad s igen jól fed. — A Harmat-Crème a Harmat-szappannal együtt használva az arcz-bőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól. — (Kapható 3 színben fehér, rózsaszínben) mintadoboz Harmat-pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő arzporait: Berlini Feti-pouder (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor s 1 kor. 60 fill. — Velutin Pouder (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.

CSARNOK.

Az őrangyal.

— Regény. —

Írta: **Thán Gyula.**

(Folyt.)

Kedves szórakozással késő éjjelig töltötték el az időt. A boldog család azzal a megállapodással vált el, hogy ezentúl kölcsönösen, felváltva, de mindennap felkeresik egymást.

Örvendett ennek a nagyszony, örvendett Bogáti Péterné; de a legjobban örvendett a két ifju: Béla és Jolán.

IX.

Azóta, hogy Bogátiék kölcsönösen felvilágosították egymást s egyre jobban ápolták is a rokonsági szeretetet, néhány hét telt el. Jóllehet Bélának ugyancsak módjában volt, hogy erélyesen fellépjen Lánczy Kálmánnal szemben, egészen elfeledkezett erről. Őt nem a bosszúállás, hanem a végtelen szeretet lelkesítette. Ugy ébredt, éledt s emelkedett fokozatosan. Jolán birhatása volt már minden gondolata. — Ami ezután érdekelte s gondolatát, szívét betöltötte, az ő jó édes anyjának, a nagyszonynak ápolása s gondos figyelemmel való körülvétele volt.

Bogáti Péterné pedig ez alatt elhatározta, hogy még egy szép és nagyszabású ünnepélyt rendez kastélyában, még pedig a nagyszony tiszteletére. Erre éppen úgy, mint az előbbir, hivatalosak lesznek az elsőn jelen voltak. Meg volt a névsor és a nagy boldogságban eszükbe sem jutott, hogy kiigazítsák. Különösen nem jutott eszükbe nekik az, hogy a névsorból a Hortoványi Pál nevét kitöröljék. Így esett meg azután, hogy az ünnepélyre meghívták Hortoványi Pált is.

A meghívókat a társalkodó ismerte a régi névsorról. Nem hagyta ki a Hortoványi Pál nevét sem.

Az ünnepély napján korán reggel már nagy sürgés forgás uralkodott a kastélyban. Öröm, meglepődés sugárzott le mindenkinek az arcáról.

— Folyt. köv. —

A legnagyobb debreczeni cipőraktár!

Nagyérdemű közönség!

A Löw Zsigmond és Társa cég tudatja, hogy elérkezett az idő, midőn cipő árait oly olcsóra szállítja le, mire még eddig ezen a téren senki sem volt képes.

Nálam a mai naptól kezdve óriási választékban, mindenféle bőrből és formában készült legjobb minőségű

férfi-, női- és gyermek cipők

bámulatos olcsó árban lesznek árusítva és felkérem a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséget, hogy egy próbavétellel ezen állításnak igaz voltáról meggyőződést szerezzen.

Löw Zsigmond és Társa
Főtér és Szent-Anna-utca sarok.

A legnagyobb debreczeni cipőraktár!

BOROK

Kitünő Hemoki vegyes fajbor, 1 liter 28 kr
Kitünő Ermelléki Rizling bor, 1 „ 35 „
Kitünő Magyarádi 1898. évi, 1 „ 40 „

A borok valódisága és tisztaságáért kezesseget vállal

KONTSEK GÉZA

fűszer- és borkereskedő Debreczen,
Kossuth-u.

Olcsóbb mint a piacon!!!

Komlós pórral süített és a legizletesebb fehér

házi kenyér

naponta friss, 3 kilóstól kezdve 10 kilósig — kifőnké t 11 kr.

Ezen kitűnő házi kenyér bármely uri ház asztalának díszé lehet és egyetlenegy próbavétel után, bárki meggyőződhet ugy jóságáról és szépsége mint olcsóságáról.

Kapható (és rendeltetve házhoz szállítatik)

WEINSTEIN JAKABNÁL

Hatvan-utca 39. szám.

Ugyanott Debreczennek legforgalmasabb helyén egy nagy pék kemence, kenyérsütésre alkalmas, minden órán olcsón kiadó.

**Hol a jó és olcsó?
FAZEKAS KÁLMANNÁL**

Hatvan-u. 4. sz. (Koszaros ház.)

I-a asztalos enyv 1 kg. 36 kr., kékkő raffia, juttá fonal a legolcsóbb napi árban, saját őrlésű olaj festék, szobapadló lakkok és minden e szakba vágó cikkek olcsóbban mint bárhol a n. érdemű közönség rendelkezésére állanak.

A nyári idényre

a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárhoz szabadalmazott

JÉGSZEKRÉNYEKET,
önműködő Fagylaltgépeket.

Legjobb minőségű

Szódavíz-készülékeket.

Tükrözött

Kerti golyókat,
sodrony borítókat

és szabadalmazott

legújabb befűző üvegeket

a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl:

KASZANYITZKY ENDRE

üveg, porcellán, lámpa, háztartási és dísz-árak nagykereskedése.

DEBRECZEN, Piacz u. 75.

Megeérkeztek

a legszebb tavaszi újdonságok

női divatszövetekben

Bluz selymekben, Teanis, Chiné és De laene szövetekben, napernyőkben

Szabó Lajos fiai cégénél,

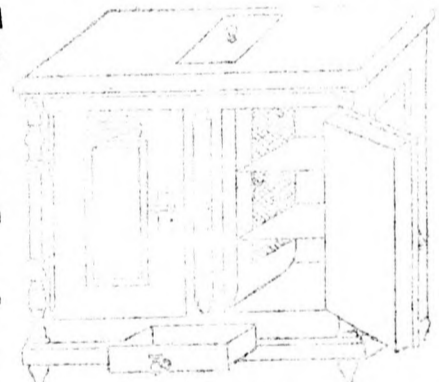
Debreczen, Rózsater.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a Szent-Anna- és Piacz-utca sarkán — egy negyed század óta fennálló hírlap-, játékkártya és sorsjegy árudámat továbbra is saját felügyeletem alatt fentartom, hol is előző eny és pontos kiszolgálásról gondoskodtam — Üzletemben bel- és külföldi hírlapok előfizetést elfogadok. — A nagyérdemű közönség pártfogását kérve tisztelettel: Katz Jakab.

LÁM SÁNDOR

üveg- és porcellán áruháza
Debreczen, Piacz- és Hatvan-u. sarkán.

Jégszekrény raktár.

Van szerencsém a helybeli és vidék. n. é. közön becses figyelmét felhívni legújabb szerkezetű szabadalmazott s a helybeli piacon a legnagyobb jégszekrény raktárra. A háztartásban majdnem nélkülözhetetlen, valamint a szatócsoknak, vendéglősöknek, mészárosoknak, henteseknek s tejesarnokok részére.

A szabadalmazott jégszekrény olnyo az, hogy 20 fillér ára jég, két teljes napra elegendő.

Épületek és kerítések

festéséhez

legjobb a piros és zöld fedéllack festék, beszerezhető:

NEUMANN és WEISZ

festék, zsiradék gyári raktárban. Debreczen, Hatvan-u, 5. Hol bámulatos olcsó ár mellett adnak I-a kékkövet szőlőkötő hancsot és juttafonalat.

Apró hirdetések.

Azon bájos hölgyet, kit kedden délután megismerni, ugyanazon este ismét látni két fiatal ember szerencsés volt, ugyan kérjük, közölje velünk 44. jelige alatt ez uton, hogy további ismeretsrg miként lehetséges.

Tábla-üveg, épület üvegezéshez kiváló finom minőségű és jutányos árban vállalkozóknak előny ár. Adler és Mezey Bika-szálloda.

Raffiabáncs és kékkő legjutányosabbán kapható Főlegyházi János fűszer-, csemege-, bor-, ásványiz kereskedésében, Piacz- és Miklós-utca sarkán.

Egy butorozott szoba azonnal kiadó. — Bethlen-utca 16.

SCHMIDT S.

zongora és hangszer-raktárában kaphatók a legjobb **zongorák, pianinók,** harmoniumok, czimbalmok, hangszerek és zeneművek, zongorák. Pianinók és czimbalmok bérbe kaphatók.

Jutányosan eladó egy pár sárgabubos fehér kakadu, egy zöld amazon papagáj és kanárik Cserepes-utca 12.

Arverési hirdetés.

Eötvös-utca 45. számú ház (Oláh András-féle) **1902. évi június hó 6-án** (pénteken) d. u. 3 órakor árverés útján el fog adatni.

70 koronás jókarban levő fél verseny kerékpár elutazás végett eladó. Czim a kiadóban.

„Piros Szegfű” levele van a főpostán.

Sesta-kertben 1 1/4 nyilas szőlő — 2 düllőre nyuló, nyaralónak is igen alkalmas, az erdő alatt eladó. Értekezhetni Nyil-utca 37. sz. alatt.

Gyakorlattel bíró ügyvédjelöltet vagy ügyvédi irnokot keresek Dr. Mariska ügyvéd.

Masszirozónő Budapestről ajánlkozik a reggeli és délutáni órákban. Czime Gyurkovits Józsefné, nagyerdei fürdőtelep.

Eladó birtokok. Debreczenben az Ondódon (2483 sz. tjkben 8132. és 8070 hrsz. a.) 9 hold 1200 □ öl és 5 hold 850 □ öl szántóföld eladó. **Nyiregyházán** Vizi-utczán 21. sz. a. (6067 sz. tjkben 253 hrsz.) egy kis ház részletfizetésre is örök áron eladó. Értekezhetni a tulajdonos Konrád Gyulánál Debreczenben, Széchenyi-utca 50.

Kut-utca 138. sz. ház kedvező feltételek mellett olesón eladó. Értekezhetni Polgári takaré- és segélyszövetkezetnél.

Kutak furását elvállalom, ártézi, jóviz vagy rossz vizig, esetleg kutak javítását jutányos ár mellett LADANYI FERENCZ kútfuró mester és vízvezető Debreczen. Eötvös-utca 80.

Hat nyilas tanyaföld elsőrendű, közel az ebesi állomáshoz eladó. Értekezhetni Piacz-u. 7. sz. a tulajdonosnál vagy Zádor Lajos üzletében.

Blous es napernyőkben feltűnő nagy választék Halmágyi Sámuel áruházában főtér.

Eladó ház a József kir. herceg-u. 28 számú ház ondódi földjével kedvező feltételek mellett eladó. — Értekezhetni: Toleky-utca 17 szám, 3 szobá alatt.

Divatos szalag-övek 35 krtól kezdve óriási választék himzűsekben szép minták mtrje 8 krtól kezdve, köntények, alszoknyák és blouzek jutányos árban MÁRTON GYULA üzletében Debreczen, Bika-szálloda mellett.

Kiadó lakás 3 szoba mellékhelyiségekkel vízvezetékkel Szent Anna 29 szám alatt azonnal.

Vajat naponta frisset ajánlok 1 kilót 1 frt 20 krért. Deutsch Lajos Piacz-utca 38.

Savanyu vízhez legjobb kerti legjobbjához vinkó kapható Főgel Ferencznél Hunyadi-utca 28.

Legalkalmasabb ajándék **egy fényképező kamra.** Hasznos időtöltés. Keillemes szórakozás. Vételnél ingyen oktatás. Tessék árlapot kérni **Komáromi Józsefnél.** Debreczen, Piacz-utca 12. sz.

A Fötéren üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Borsy ezukrázdájában.

Nyári férfi- és gyermek-ruhák legolcsóbb árak mellett FRANK REZSŐ áruházába, (Bika-szálloda mellett.)

Szabász, ki már kellő gyakorlottsággal bir, a férfi-szabóságban jó munkás felvétetik. Czim a kiadóban.

331. szám.
Az ISTVAN gőzmalom-társulat **ÖRLEMÉNYEINEK**
ÁRJEGYZÉKE
az 1887. április hó 18-án Budapester tartott általános malomgyűlésen megállapított s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módzatokra vonatkozó egyezmények szerint

Szám	Kötelezettség és engedély nélkül készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100 kiló		Zsákként 85 kilog.	
		kor	fl.	kor	fl.
A.	Asztali dara nagyszemű . . .	52	20	—	—
B.	„ „ „ aprószemű . . .	31	20	—	—
0	Királyliszt . . .	31	20	—	—
1	Lángliszt kivonat . . .	30	60	—	—
2	Elsőrendű zsemlyeliszt . . .	30	—	—	—
3	Zsemlyeliszt . . .	29	20	—	—
4	Elsőrendű kenyérliszt . . .	28	80	—	—
5	Közép kenyérliszt . . .	28	20	—	—
6	Kenyérliszt . . .	27	40	—	—
7	Barna kenyérliszt zsákkal . . .	26	40	—	—
7 1/2	„ „ „ II . . .	25	60	—	—
8	Takarmányliszt . . .	12	80	—	—
11	Finom korpa zsákkal . . .	9	40	—	—
11	„ „ „ zsák nélkül . . .	9	—	—	—
12	Durva korpa zsákkal . . .	9	40	—	—
12	„ „ „ zsák nélkül . . .	9	—	—	—
	Csirke buza zsák nélkül . . .	8	—	—	—

A zsákok súlytartalma, — teljsúlyt tisztasálynak véve. (1—?)
A. B. 0—6. számig 85 kiló.
7. és 8. szám 70 „
11. 12. 50 „
Debreczen, 1902 június 4.

Czipőraktár

Batthyányi- és Kossuth-utca sarok

Ajánlom a n. é közönségnek dusan felszerelt **férfi- női- és gyermek czipő raktáramat,** ugyszintén mérték utáni megrendelést bel- és külföldi anyagomból a legújabb divat szerint, rövid és pontos idő alatt készitek a legegyszerűbbtől a legfinomabbig igen könnyű czipőket. Számos megrendelést kérve, kiváló tisztelettel

Réti György.

„DURABEL”

zöld fedéllemez

tartóssága és czélszerűsége nézve felülmulhatatlan.

Carbolineum, kátrány, kocsikenőcs, elszigetelő lemez, aszfalt- és köfedéllemez.

John-féle szab. **kémény-toldók,** kémény-ajtócskák, (légmentes zárral), padlás-ablakok, (kovácsolt vasból), kapható:

Lukács Vilmosnál

Debreczen, Hatvan-utca 5.

MELOCCO PÉTER beton- és cze mentáru-gyáranak képviselője.